

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Lice ilçesinde bulunan Birkleyn Mağaraları, Asur dönemine ait kaya kabartmaları ve çivi yazılı kitabeleriyle Mezopotamya'nın en önemli arkeolojik miras alanları arasında yer almaktadır. Aynı zamanda bölge, sahip olduğu doğal yapısı, su kaynakları ve biyolojik çeşitliliğiyle korunması gereken hassas ekosistemlerden biridir. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Birkleyn Mağaraları'nın yakınında planlanan kalker ocağı ve kırma-eleme tesisi projesine ilişkin süreçte yeni gelişmeler yaşanmıştır. Projenin uygulanması halinde gerçekleştirilecek patlatmalı madencilik faaliyetlerinin tarihi mağaralar, arkeolojik kalıntılar, doğal yaşam ve bölgedeki su kaynakları üzerinde geri dönüşü olmayan zararlar oluşturabileceği yönünde ciddi kaygılar bulunmaktadır.

Son yıllarda Diyarbakır'da Hasandin Yaylası, Kulp Vadisi, Dicle Havzası ve Birkleyn Mağaraları gibi doğal ve kültürel miras alanlarında madencilik projelerinin artması, koruma-kullanma dengesinin kamu yararı doğrultusunda yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Birkleyn Mağaraları'nın yakınında planlanan kalker ocağı ve kırma-eleme tesisi projesine ilişkin verilmiş maden arama veya işletme ruhsatı bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa ruhsatın düzenlenme tarihi, süresi, kapsadığı alan ve ruhsat sahibine ilişkin bilgiler nelerdir?
- 2- Ruhsatlandırma sürecinde Birkleyn Mağaraları'nın arkeolojik ve doğal sit niteliği ile kültürel miras değerleri dikkate alınmış mıdır? Bu kapsamda hangi kamu kurum ve kuruluşlarından görüş alınmıştır?
- 3- Projenin Birkleyn Mağaraları'ndan daha uzak bir bölgede gerçekleştirilmesine yönelik alternatif saha değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
- 4- Son on yılda Diyarbakır ilinde doğal sit alanları, arkeolojik sit alanları veya bunların etki alanlarında verilen maden arama ve işletme ruhsatı sayısı kaçtır? Bu ruhsatların ilçelere göre dağılımı nedir?

- 5- Bakanlığınızın, doğal ve kültürel miras alanlarında madencilik faaliyetlerinin sınırlandırılması veya bu alanların korunmasına yönelik yeni bir düzenleme ya da politika çalışması bulunmakta mıdır?
- 6- Birkleyn Mağaraları ve çevresinde yürütülmesi planlanan madencilik faaliyetlerinin kültürel miras ve doğal çevre açısından geri dönüşü olmayan zararlara yol açacağının bilimsel olarak ortaya konulması halinde, ruhsatın iptal edilmesi veya faaliyetlerin durdurulması yönünde bir değerlendirme yapılacak mıdır?